

ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

ΘΕΜΑ 1°

Αν z_1, z_2 είναι μιγαδικοί αριθμοί, τότε $\overline{z_1 + z_2} = \overline{z_1} + \overline{z_2}$

Απόδειξη

Αν $z_1 = \alpha + \beta i$ και $z_2 = \gamma + \delta i$ τότε :

$$\begin{aligned}\overline{z_1 + z_2} &= \overline{\alpha + \beta i + \gamma + \delta i} = \overline{(\alpha + \gamma) + (\beta + \delta)i} = (\alpha + \gamma) - (\beta + \delta)i \\ &= (\alpha - \beta i) + (\gamma - \delta i) = \overline{z_1} + \overline{z_2}\end{aligned}$$

ΘΕΜΑ 2°

Δίνεται η εξίσωση $az^2 + \beta z + \gamma = 0$, με $\alpha, \beta, \gamma \in \mathbb{R}$ και $\alpha \neq 0$.
Ν' αποδειχθεί ότι αν $\Delta < 0$, τότε η εξίσωση έχει δύο συζυγείς μιγαδικές ρίζες.

Απόδειξη

$$az^2 + \beta z + \gamma = 0 \Leftrightarrow az^2 + \beta z = -\gamma \Leftrightarrow z^2 + \frac{\beta}{\alpha}z = -\frac{\gamma}{\alpha} \Leftrightarrow$$

$$z^2 + 2\frac{\beta}{2\alpha}z + \left(\frac{\beta}{2\alpha}\right)^2 = +\left(\frac{\beta}{2\alpha}\right)^2 - \frac{\gamma}{\alpha} \Leftrightarrow$$

$$\left(z + \frac{\beta}{2\alpha}\right)^2 = \frac{\beta^2 - 4\alpha\gamma}{4\alpha^2} \Leftrightarrow \left(z + \frac{\beta}{2\alpha}\right)^2 = \frac{\Delta}{4\alpha^2} \Leftrightarrow$$

$$\left(z + \frac{\beta}{2\alpha}\right)^2 = \frac{(-1) \cdot (-\Delta)}{4\alpha^2} \Leftrightarrow \left(z + \frac{\beta}{2\alpha}\right)^2 = \frac{i^2(\sqrt{-\Delta})^2}{4\alpha^2} \Leftrightarrow$$

$$\left(z + \frac{\beta}{2\alpha}\right)^2 = \left(\frac{i\sqrt{-\Delta}}{2\alpha}\right)^2 \Leftrightarrow z + \frac{\beta}{2\alpha} = \pm \frac{i\sqrt{-\Delta}}{2\alpha} \Leftrightarrow$$

$$z = -\frac{\beta}{2\alpha} \pm \frac{i\sqrt{-\Delta}}{2\alpha} \Leftrightarrow z = \frac{-\beta \pm i\sqrt{-\Delta}}{2\alpha}$$

οι οποίες είναι συζυγείς μιγαδικοί αριθμοί.

ΘΕΜΑ 3°

Αν z_1, z_2 είναι μιγαδικοί αριθμοί, τότε ν' αποδειχθεί ότι

$$|z_1 \cdot z_2| = |z_1| \cdot |z_2| \quad \text{και} \quad \left| \frac{z_1}{z_2} \right| = \frac{|z_1|}{|z_2|}.$$

Απόδειξη

Πράγματι έχουμε :

$$|z_1 \cdot z_2| = |z_1| \cdot |z_2| \Leftrightarrow |z_1 \cdot z_2|^2 = |z_1|^2 \cdot |z_2|^2 \Leftrightarrow$$

$$(z_1 \cdot z_2) \cdot \overline{(z_1 \cdot z_2)} = z_1 \cdot \overline{z_1} \cdot z_2 \cdot \overline{z_2} \Leftrightarrow$$

$$z_1 \cdot z_2 \cdot \overline{z_1} \cdot \overline{z_2} = z_1 \cdot \overline{z_1} \cdot z_2 \cdot \overline{z_2}$$

και επειδή η τελευταία ισότητα ισχύει, θα ισχύει και η ισοδύναμη αρχική.

Ανάλογα αποδεικνύεται και η δεύτερη ιδιότητα

$$\left| \frac{z_1}{z_2} \right| = \frac{|z_1|}{|z_2|} \Leftrightarrow \left| \frac{z_1}{z_2} \right|^2 = \frac{|z_1|^2}{|z_2|^2} \Leftrightarrow \frac{z_1}{z_2} \cdot \overline{\left(\frac{z_1}{z_2} \right)} = \frac{z_1 \cdot \overline{z_1}}{z_2 \cdot \overline{z_2}} \Leftrightarrow$$

$$\frac{z_1 \cdot \overline{z_1}}{z_2 \cdot \overline{z_2}} = \frac{z_1 \cdot \overline{z_1}}{z_2 \cdot \overline{z_2}}.$$

ΘΕΜΑ 4° (όριο πολυωνυμικής συνάρτησης)

Αν $P(x) = \alpha_v x^v + \alpha_{v-1} x^{v-1} + \dots + \alpha_1 x + \alpha_0$ πολυώνυμο και $x_0 \in \mathbb{R}$, ν' αποδειχθεί ότι $\lim_{x \rightarrow x_0} P(x) = P(x_0)$.

Απόδειξη

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow x_0} P(x) &= \lim_{x \rightarrow x_0} (\alpha_v x^v + \alpha_{v-1} x^{v-1} + \dots + \alpha_1 x + \alpha_0) \\ &= \lim_{x \rightarrow x_0} (\alpha_v x^v) + \lim_{x \rightarrow x_0} (\alpha_{v-1} x^{v-1}) + \dots + \lim_{x \rightarrow x_0} (\alpha_1 x) + \lim_{x \rightarrow x_0} (\alpha_0) \\ &= \alpha_v \lim_{x \rightarrow x_0} x^v + \alpha_{v-1} \lim_{x \rightarrow x_0} x^{v-1} + \dots + \alpha_1 \lim_{x \rightarrow x_0} x + \alpha_0 \\ &= \alpha_v x_0^v + \alpha_{v-1} x_0^{v-1} + \dots + \alpha_1 x_0 + \alpha_0 \\ &= P(x_0) \end{aligned}$$

ΘΕΜΑ 5^ο (Θεώρημα ενδιάμεσων τιμών)

Αν για μια συνάρτηση f που είναι ορισμένη σε ένα κλειστό διάστημα $[α, β]$ ισχύουν :

- η f είναι συνεχής στο $[α, β]$
- $f(α) \neq f(β)$

τότε, ν' αποδειχθεί ότι για κάθε αριθμό η μεταξύ των $f(α)$ και $f(β)$ υπάρχει ένας, τουλάχιστον $x_0 \in (α, β)$ τέτοιος, ώστε $f(x_0) = \eta$.

Απόδειξη

Ας υποθέσουμε ότι $f(α) < f(β)$. Τότε θα ισχύει $f(α) < \eta < f(β)$.

Θεωρούμε τη συνάρτηση g , με $g(x) = f(x) - \eta$, $x \in [α, β]$.

Παρατηρούμε ότι :

- η g είναι συνεχής στο $[α, β]$
- $g(α) \cdot g(β) < 0$

αφού $g(α) = f(α) - \eta < 0$ και $g(β) = f(β) - \eta > 0$

Επομένως σύμφωνα με το θεώρημα του Bolzano, υπάρχει ένας τουλάχιστον $x_0 \in (α, β)$ τέτοιος, ώστε $g(x_0) = 0$ ή $f(x_0) = \eta$.

Ομοίως αν $f(α) > f(β)$.

ΘΕΜΑ 6^ο

Αν μια συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη σ' ένα σημείο x_0 , τότε ν' αποδειχθεί ότι είναι και συνεχής στο σημείο αυτό.

Απόδειξη

Για να δείξουμε ότι η f είναι συνεχής στο σημείο x_0 , αρκεί να

δείξουμε ότι $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = f(x_0)$ ή $\lim_{x \rightarrow x_0} [f(x) - f(x_0)] = 0$.

Για $x \neq x_0$ έχουμε :

$$f(x) - f(x_0) = \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} \cdot (x - x_0)$$

$$\begin{aligned} \text{Οπότε } \lim_{x \rightarrow x_0} [f(x) - f(x_0)] &= \lim_{x \rightarrow x_0} \left[\frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} \cdot (x - x_0) \right] \\ &= \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} \cdot \lim_{x \rightarrow x_0} (x - x_0) \\ &= f'(x_0) \cdot 0 = 0 \end{aligned}$$

αφού η f είναι παραγωγίσιμη στο x_0 .

Επομένως $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = f(x_0)$ δηλαδή η f είναι συνεχής στο x_0 .

ΘΕΜΑ 7°

Ν' αποδειχθεί ότι η σταθερή συνάρτηση f , με $f(x) = c$ είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ και ισχύει $f'(x) = 0$, δηλαδή $(c)' = 0$.

Απόδειξη

Αν x_0 ένα σημείο του $\mathbb{R}$, τότε για $x \neq x_0$ έχουμε :

$$\frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} = \frac{c - c}{x - x_0} = 0 \quad \text{οπότε} \quad \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} = 0$$

Επομένως $(c)' = 0$.

ΘΕΜΑ 8°

Ν' αποδειχθεί ότι η συνάρτηση f , με $f(x) = x$ είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ και ισχύει $f'(x) = 1$, δηλαδή $(x)' = 1$.

Απόδειξη

Αν x_0 ένα σημείο του $\mathbb{R}$, τότε για $x \neq x_0$ έχουμε :

$$\frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} = \frac{x - x_0}{x - x_0} = 1 \quad \text{οπότε} \quad \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} = 1$$

Επομένως $(x)' = 1$.

ΘΕΜΑ 9°

Ν' αποδειχθεί ότι η συνάρτηση f , με $f(x) = x^v$, $v \in \mathbb{N} - \{0, 1\}$ είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ και ισχύει $f'(x) = v \cdot x^{v-1}$, δηλαδή $(x^v)' = v \cdot x^{v-1}$.

Απόδειξη

Αν x_0 ένα σημείο του $\mathbb{R}$, τότε για $x \neq x_0$ έχουμε :

$$\begin{aligned} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} &= \frac{x^v - x_0^v}{x - x_0} = \frac{(x - x_0)(x^{v-1} + x^{v-2}x_0 + \dots + xx_0^{v-2} + x_0^{v-1})}{x - x_0} \\ &= x^{v-1} + x^{v-2}x_0 + \dots + xx_0^{v-2} + x_0^{v-1} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{οπότε} \quad \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} &= \lim_{x \rightarrow x_0} (x^{v-1} + x^{v-2}x_0 + \dots + xx_0^{v-2} + x_0^{v-1}) \\ &= x_0^{v-1} + x_0^{v-1} + \dots + x_0^{v-1} + x_0^{v-1} = v \cdot x_0^{v-1} \end{aligned}$$

Επομένως $(x^v)' = v \cdot x^{v-1}$.

ΘΕΜΑ 10°

Ν' αποδειχθεί ότι η συνάρτηση f , με $f(x) = \sqrt{x}$ είναι παραγωγίσιμη στο $(0, +\infty)$ και ισχύει $f'(x) = \frac{1}{2\sqrt{x}}$, δηλαδή $(\sqrt{x})' = \frac{1}{2\sqrt{x}}$.

Απόδειξη

Αν x_0 ένα σημείο του $(0, +\infty)$, τότε για $x \neq x_0$ έχουμε :

$$\begin{aligned} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} &= \frac{\sqrt{x} - \sqrt{x_0}}{x - x_0} = \frac{(\sqrt{x} - \sqrt{x_0})(\sqrt{x} + \sqrt{x_0})}{(x - x_0)(\sqrt{x} + \sqrt{x_0})} \\ &= \frac{x - x_0}{(x - x_0)(\sqrt{x} + \sqrt{x_0})} = \frac{1}{\sqrt{x} + \sqrt{x_0}} \end{aligned}$$

$$\text{ΟΠΟΤΕ } \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} = \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{1}{\sqrt{x} + \sqrt{x_0}} = \frac{1}{2\sqrt{x_0}}$$

$$\text{Επομένως } (\sqrt{x})' = \frac{1}{2\sqrt{x}}.$$

ΘΕΜΑ 11°

Ν' αποδειχθεί ότι η συνάρτηση f , με $f(x) = \eta\mu x$ είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ και ισχύει $f'(x) = \sigma\upsilon\nu x$, δηλαδή $(\eta\mu x)' = \sigma\upsilon\nu x$.

Απόδειξη

Για κάθε $x \in \mathbb{R}$ και $h \neq 0$ ισχύει :

$$\begin{aligned} \frac{f(x+h) - f(x)}{h} &= \frac{\eta\mu(x+h) - \eta\mu x}{h} = \frac{\eta\mu x \cdot \sigma\upsilon\nu h + \eta\mu h \cdot \sigma\upsilon\nu x - \eta\mu x}{h} \\ &= \eta\mu x \cdot \frac{\sigma\upsilon\nu h - 1}{h} + \sigma\upsilon\nu x \cdot \frac{\eta\mu h}{h} \end{aligned}$$

$$\text{και επειδή } \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\sigma\upsilon\nu h - 1}{h} = 0 \text{ και } \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\eta\mu h}{h} = 1$$

$$\text{έχουμε } \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - f(x)}{h} = \eta\mu x \cdot 0 + \sigma\upsilon\nu x \cdot 1 = \sigma\upsilon\nu x$$

$$\text{Επομένως } (\eta\mu x)' = \sigma\upsilon\nu x.$$

ΘΕΜΑ 12°

Ν' αποδειχθεί ότι η συνάρτηση f , με $f(x) = \sin x$ είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ και ισχύει $f'(x) = -\eta\mu x$, δηλαδή $(\sin x)' = -\eta\mu x$.

Απόδειξη

Για κάθε $x \in \mathbb{R}$ και $h \neq 0$ ισχύει :

$$\begin{aligned} \frac{f(x+h) - f(x)}{h} &= \frac{\sin(x+h) - \sin x}{h} = \frac{\sin x \cdot \sin h - \eta\mu h \cdot \eta\mu x - \sin x}{h} \\ &= \sin x \cdot \frac{\sin h - 1}{h} - \eta\mu x \cdot \frac{\eta\mu h}{h} \end{aligned}$$

και επειδή $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{\sin h - 1}{h} = 0$ και $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{\eta\mu h}{h} = 1$

έχουμε $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - f(x)}{h} = \sin x \cdot 0 - \eta\mu x \cdot 1 = -\eta\mu x$

Επομένως $(\sin x)' = -\eta\mu x$.

ΘΕΜΑ 13°

Αν οι συναρτήσεις f και g είναι παραγωγίσιμες στο x_0 , τότε ν' αποδειχθεί ότι η συνάρτηση $f + g$ είναι παραγωγίσιμη στο x_0 και ισχύει $(f + g)'(x_0) = f'(x_0) + g'(x_0)$.

Απόδειξη

Για $x \neq x_0$ έχουμε :

$$\begin{aligned} \frac{(f+g)(x) - (f+g)(x_0)}{x - x_0} &= \frac{f(x) + g(x) - f(x_0) - g(x_0)}{x - x_0} \\ &= \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} + \frac{g(x) - g(x_0)}{x - x_0} \end{aligned}$$

και επειδή οι συναρτήσεις f και g είναι παραγωγίσιμες στο x_0 τότε

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{(f+g)(x) - (f+g)(x_0)}{x - x_0} &= \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} + \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{g(x) - g(x_0)}{x - x_0} \\ &= f'(x_0) + g'(x_0) \end{aligned}$$

Επομένως $(f + g)'(x_0) = f'(x_0) + g'(x_0)$.

ΘΕΜΑ 14^ο

Ν' αποδειχθεί ότι η συνάρτηση f , με $f(x) = x^{-v}$, $v \in \mathbb{N}^*$ είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}^*$ και ισχύει $f'(x) = -v \cdot x^{-v-1}$, δηλαδή $(x^{-v})' = -v \cdot x^{-v-1}$.

Απόδειξη

Για κάθε $x \in \mathbb{R}^*$ έχουμε :

$$(x^{-v})' = \left(\frac{1}{x^v} \right)' = \frac{(1)' \cdot x^v - 1 \cdot (x^v)'}{(x^v)^2} = \frac{-v \cdot x^{v-1}}{x^{2v}} = -v \cdot x^{-v-1}$$

Επομένως $(x^{-v})' = -v \cdot x^{-v-1}$.

ΘΕΜΑ 15^ο

Ν' αποδειχθεί ότι η συνάρτηση f , με $f(x) = \varepsilon\phi x$ είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}_1 = \mathbb{R} - \{x / \sigma\upsilon\nu x = 0\}$ και ισχύει $f'(x) = \frac{1}{\sigma\upsilon\nu^2 x}$, δηλαδή

$$(\varepsilon\phi x)' = \frac{1}{\sigma\upsilon\nu^2 x}.$$

Απόδειξη

Για κάθε $x \in \mathbb{R}_1$ έχουμε :

$$\begin{aligned} (\varepsilon\phi x)' &= \left(\frac{\eta\mu x}{\sigma\upsilon\nu x} \right)' = \frac{(\eta\mu x)' \cdot \sigma\upsilon\nu x - \eta\mu x \cdot (\sigma\upsilon\nu x)'}{\sigma\upsilon\nu^2 x} \\ &= \frac{\sigma\upsilon\nu x \cdot \sigma\upsilon\nu x + \eta\mu x \cdot \eta\mu x}{\sigma\upsilon\nu^2 x} = \frac{\sigma\upsilon\nu^2 x + \eta\mu^2 x}{\sigma\upsilon\nu^2 x} = \frac{1}{\sigma\upsilon\nu^2 x} \end{aligned}$$

Επομένως $(\varepsilon\phi x)' = \frac{1}{\sigma\upsilon\nu^2 x}$.

ΘΕΜΑ 16^ο

Ν' αποδειχθεί ότι η συνάρτηση f , με $f(x) = x^\alpha$, $\alpha \in \mathbb{R} - \mathbb{Z}$ είναι παραγωγίσιμη στο $(0, +\infty)$ και ισχύει $f'(x) = \alpha \cdot x^{\alpha-1}$, δηλαδή $(x^\alpha)' = \alpha \cdot x^{\alpha-1}$.

Απόδειξη

Για κάθε $x \in (0, +\infty)$ έχουμε $y = x^\alpha = e^{\alpha \ln x}$.
Αν θέσουμε $u = \alpha \cdot \ln x$ τότε $y = e^u$ και

$$\begin{aligned} y' &= (e^u)' = e^u \cdot u' = e^{\alpha \ln x} \cdot (\alpha \ln x)' = \\ &= x^\alpha \cdot \alpha \cdot \frac{1}{x} = \alpha \cdot \frac{x^\alpha}{x} = \alpha \cdot x^{\alpha-1} \end{aligned}$$

Επομένως $(x^\alpha)' = \alpha \cdot x^{\alpha-1}$.

ΘΕΜΑ 17^ο

Ν' αποδειχθεί ότι η συνάρτηση f , με $f(x) = a^x$, $a > 0$ είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ και ισχύει $f'(x) = a^x \cdot \ln a$, δηλαδή $(a^x)' = a^x \cdot \ln a$.

Απόδειξη

Για κάθε $a > 0$ έχουμε $y = a^x = e^{x \ln a}$.
Αν θέσουμε $u = x \cdot \ln a$ τότε $y = e^u$ και

$$y' = (e^u)' = e^u \cdot u' = e^{x \ln a} \cdot (x \ln a)' = a^x \cdot \ln a$$

Επομένως $(a^x)' = a^x \cdot \ln a$.

ΘΕΜΑ 18°

Ν' αποδειχθεί ότι η συνάρτηση f , με $f(x) = \ln|x|$, $x \in \mathbb{R}^*$ είναι παραγωγίσιμη και ισχύει $f'(x) = \frac{1}{x}$, δηλαδή $(\ln|x|)' = \frac{1}{x}$.

Απόδειξη

- Αν $x > 0$ έχουμε $(\ln|x|)' = (\ln x)' = \frac{1}{x}$.
- Αν $x < 0$ έχουμε $y = \ln|x| = \ln(-x)$,
οπότε αν θέσουμε όπου $u = -x$ έχουμε
$$y' = (\ln u)' = \frac{1}{u} \cdot u' = \frac{1}{-x} \cdot (-x)' = \frac{1}{-x} \cdot (-1) = \frac{1}{x}$$

Επομένως $(\ln|x|)' = \frac{1}{x}$.

ΘΕΜΑ 19°

Αν μια συνάρτηση f

- είναι συνεχής σε ένα διάστημα Δ και
- $f'(x) = 0$ για κάθε εσωτερικό σημείο του Δ ,

τότε ν' αποδειχθεί ότι η συνάρτηση f είναι σταθερή σε όλο το Δ .

Απόδειξη

Αρκεί να δείξουμε ότι $f(x_1) = f(x_2)$ για οποιαδήποτε $x_1, x_2 \in \Delta$.

- Αν $x_1 = x_2$ τότε $f(x_1) = f(x_2)$.
- Αν $x_1 < x_2$ τότε στο διάστημα $[x_1, x_2]$ η f ικανοποιεί τις υποθέσεις του Θ.Μ.Τ., άρα υπάρχει $\xi \in (x_1, x_2)$ τέτοιο ώστε
$$f'(\xi) = \frac{f(x_2) - f(x_1)}{x_2 - x_1}.$$

Επειδή το ξ είναι εσωτερικό σημείο του Δ , θα είναι $f'(\xi) = 0$ άρα
$$\frac{f(x_2) - f(x_1)}{x_2 - x_1} = 0 \Leftrightarrow f(x_2) - f(x_1) = 0 \Leftrightarrow f(x_2) = f(x_1)$$

- Αν $x_1 > x_2$ τότε όμοια εφαρμόζοντας Θ.Μ.Τ. στο $[x_2, x_1]$ αποδεικνύουμε ότι $f(x_1) = f(x_2)$.

Επομένως σε κάθε περίπτωση $f(x_1) = f(x_2)$.

ΘΕΜΑ 20°

Αν οι συναρτήσεις f και g

- είναι συνεχείς σε ένα διάστημα Δ και
- $f'(x) = g'(x)$ για κάθε εσωτερικό σημείο του Δ ,

τότε ν' αποδειχθεί ότι υπάρχει μια σταθερά c τέτοια ώστε $f(x) = g(x) + c$, για κάθε $x \in \Delta$.

Απόδειξη

Θεωρούμε τη συνάρτηση $h(x) = f(x) - g(x)$, που είναι συνεχής στο Δ και για οποιοδήποτε εσωτερικό σημείο $x \in \Delta$ ισχύει

$$h'(x) = [f(x) - g(x)]' = f'(x) - g'(x) = 0.$$

Τότε σύμφωνα με γνωστό θεώρημα η συνάρτηση h είναι σταθερή στο διάστημα Δ .

Δηλαδή υπάρχει σταθερά c , τέτοια ώστε $h(x) = c$, για κάθε $x \in \Delta$.

Οπότε $f(x) - g(x) = c$ ή $f(x) = g(x) + c$, για κάθε $x \in \Delta$.

ΘΕΜΑ 21°

Αν η συνάρτηση f είναι συνεχής σε ένα διάστημα Δ και $f'(x) > 0$ σε κάθε εσωτερικό σημείο του Δ , τότε ν' αποδειχθεί ότι η f είναι γνησίως αύξουσα σε όλο το Δ .

Απόδειξη

Έστω $x_1, x_2 \in \Delta$ με $x_1 < x_2$.

Θα δείξουμε ότι $f(x_1) < f(x_2)$.

Η f ικανοποιεί τις υποθέσεις του Θ.Μ.Τ. στο $[x_1, x_2]$,

άρα υπάρχει $\xi \in (x_1, x_2)$ τέτοιο ώστε :

$$f'(\xi) = \frac{f(x_2) - f(x_1)}{x_2 - x_1} \Leftrightarrow f(x_2) - f(x_1) = f'(\xi) \cdot (x_2 - x_1).$$

Επειδή $f'(\xi) > 0$ και $x_2 - x_1 > 0$, θα είναι $f(x_2) - f(x_1) > 0$, οπότε $f(x_1) < f(x_2)$.

ΘΕΜΑ 22°

Αν η συνάρτηση f είναι συνεχής σε ένα διάστημα Δ και $f'(x) < 0$ σε κάθε εσωτερικό σημείο του Δ , τότε ν' αποδειχθεί ότι η f είναι γνησίως φθίνουσα σε όλο το Δ .

Απόδειξη

Έστω $x_1, x_2 \in \Delta$ με $x_1 < x_2$.

Θα δείξουμε ότι $f(x_1) > f(x_2)$.

Η f ικανοποιεί τις υποθέσεις του Θ.Μ.Τ. στο $[x_1, x_2]$,

άρα υπάρχει $\xi \in (x_1, x_2)$ τέτοιο ώστε :

$$f'(\xi) = \frac{f(x_2) - f(x_1)}{x_2 - x_1} \Leftrightarrow f(x_2) - f(x_1) = f'(\xi) \cdot (x_2 - x_1).$$

Επειδή $f'(\xi) < 0$ και $x_2 - x_1 > 0$, θα είναι $f(x_2) - f(x_1) < 0$,
οπότε $f(x_1) > f(x_2)$.

ΘΕΜΑ 23° (Θ. Fermat)

Αν η συνάρτηση f είναι ορισμένη σε ένα διάστημα Δ , παρουσιάζει τοπικό ακρότατο στο x_0 (εσωτερικό σημείο του Δ) και η f είναι παραγωγίσιμη στο x_0 , τότε ν' αποδειχθεί ότι $f'(x_0) = 0$.

Απόδειξη

Ας υποθέσουμε ότι η f παρουσιάζει στο x_0 τοπικό μέγιστο*.

Το x_0 είναι εσωτερικό σημείο του Δ , τότε υπάρχει $\delta > 0$ τέτοιο ώστε:

$(x_0 - \delta, x_0 + \delta) \subseteq \Delta$ και $f(x) \leq f(x_0)$ για κάθε $x \in (x_0 - \delta, x_0 + \delta)$ (1).

Η f είναι παραγωγίσιμη στο x_0 άρα

$$f'(x_0) = \lim_{x \rightarrow x_0^+} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} = \lim_{x \rightarrow x_0^-} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0}$$

- αν $x \in (x_0 - \delta, x_0)$ τότε από την (1) έχουμε

$$\frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} \geq 0 \text{ άρα και } f'(x_0) = \lim_{x \rightarrow x_0^-} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} \geq 0 \quad (2)$$

- αν $x \in (x_0, x_0 + \delta)$ τότε από την (1) έχουμε

$$\frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} \leq 0 \text{ άρα και } f'(x_0) = \lim_{x \rightarrow x_0^+} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} \leq 0 \quad (3)$$

Από τις σχέσεις (2) και (3) προκύπτει ότι $f'(x_0) = 0$.

*Η απόδειξη για το τοπικό ελάχιστο είναι ανάλογη.

ΘΕΜΑ 24°

Αν η συνάρτηση f είναι ορισμένη σε ένα διάστημα Δ και F είναι μια παράγουσα της f στο Δ , τότε ν' αποδειχθεί ότι

- όλες οι συναρτήσεις της μορφής $G(x) = F(x) + c$, $c \in \mathbb{R}$ είναι παράγουσες της f στο Δ
- οποιαδήποτε άλλη παράγουσα της f στο Δ παίρνει τη μορφή $G(x) = F(x) + c$, $c \in \mathbb{R}$.

Απόδειξη

- Κάθε συνάρτηση της μορφής $G(x) = F(x) + c$, $c \in \mathbb{R}$, είναι μια παράγουσα της f στο Δ , διότι
 $G'(x) = [F(x) + c]' = F'(x) + (c)' = f(x) + 0 = f(x)$, για κάθε $x \in \Delta$.
- Έστω G μια άλλη παράγουσα της f στο Δ .
Τότε $G'(x) = F'(x) = f(x)$, για κάθε $x \in \Delta$.
Άρα σύμφωνα με γνωστό πόρισμα υπάρχει μια σταθερά $c \in \mathbb{R}$, τέτοια ώστε $G(x) = F(x) + c$, για κάθε $x \in \Delta$.

ΘΕΜΑ 25°

Αν f είναι μια συνεχής συνάρτηση σε ένα διάστημα $[\alpha, \beta]$ και G είναι μια παράγουσα της f στο $[\alpha, \beta]$, ν' αποδειχθεί ότι

$$\int_{\alpha}^{\beta} f(t) dt = G(\beta) - G(\alpha).$$

Απόδειξη

Η συνάρτηση $F(x) = \int_{\alpha}^x f(t) dt$ είναι μια παράγουσα της f στο $[\alpha, \beta]$

Επειδή η G είναι μια παράγουσα της f στο $[\alpha, \beta]$,

θα υπάρχει $c \in \mathbb{R}$ τέτοιο ώστε $G(x) = F(x) + c$ (1)

Από την (1) για $x = \alpha$, έχουμε:

$$G(\alpha) = F(\alpha) + c = \int_{\alpha}^{\alpha} f(t) dt + c = c, \text{ άρα } G(\alpha) = c.$$

$$\text{Επομένως } G(x) = F(x) + G(\alpha) \quad (2)$$

Από την (2) για $x = \beta$, έχουμε:

$$G(\beta) = F(\beta) + G(\alpha) = \int_{\alpha}^{\beta} f(t) dt + G(\alpha)$$

$$\text{Άρα τελικά } \int_{\alpha}^{\beta} f(t) dt = G(\beta) - G(\alpha).$$

